

Juha Tuominen

Tiina ja Jaana suuren pahan jäljillä

Rikosylikonstaapeli Jaana Lindegrenin tutkimuksia 7. osa

Juha Tuominen

**Tiina ja Jaana suuren
pahan jäljillä**

Rikosylikonstaapeli Jaana Lindegrenin tutkimuksia 7. osa

© 2026 Juha Tuominen

Kannen suunnittelu: Samuli Savolainen

Sisuksen taitto: Ari Koponen

Teknistä ja toimituksellista tukea tarjosi teol. tri. Ari Koponen

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B,
00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273,
22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-89-0292-8

LUKU 1

Tutkimusten aloitus

Ylikonstaapeli Tiina Raikas kokosi papereitaan työpöytänsä takana ties kuinka monetta kertaa neljään eri pinoon. Silloin hänen työtoverinsa ylikonstaapeli Jaana Lindegren kopautti rystysillään ovenkarmia ja astui sisään kahvikuppi kädessään. Jaana laski kuppinsa pöydänkulmalle ja totesi:

- Sulla ei olekaan kahvia. Mä haen sullekin kupillisen.
- Kiitos, Tiina myöntyi.

Naiset puhaltelivat kuppeihinsa ja Tiina aloitti selvityksensä:

- Minulla on siis tieto neljästä tapauksesta, jossa tänä kesänä on lapsia valokuvattu mielestäni epäilyttävissä olosuhteissa. Eihän ne tietysti olosuhteet ole epäilyttäviä, mutta kuvaaja on.

Jaana muisteli:

– Kerroit minulle siitä yhdestä miehestä, joka Ahveniston uimarannalla oli harrastanut luontokuvausta. Mutta en muista hänestä muuta kuin että hänellä oli sininen kartanovolvo.

– Sellaisen minä ajoin kiinni ja pysäytin. Mutta autoa ohjastanut herra Eelis Soranen tiesi yhtä hyvin kuin minäkin, että en pysty tiukan paikan tullen edes todistamaan hänen olleen siellä rannalla. Juteltiin siitä auton ikkunasta jonkin aikaa. Hän kertoi olevansa kesälomalla ja harrastavansa lintujen valokuvausta. Kun suoraan sanoin, että tuolla uimarannalla erään äidin mielestä sinä kuvasit nimenomaan hänen rantavedessä polskuttanutta neljävuotiasta tytärtään, eikä siinä lasten rantamelskeessä mitään lintuja ole, niin hän vastasi, että silkkaa hölynpölyä. Hän jatkoi, että vaikka olisinkin kuvannut, niin kyseessä oli kuitenkin julkinen paikka, yleinen uimaranta mutta halusi korostaa, että hän ei kuvaa uimassa käyviä lapsia. Hän katseli kuulemma usein kameran tähtäimen lävitse rantoja, nimenomaan rantoja kauempana, sillä ihmiset ovat äänekkäitä eikä rantavedessä mitään ole. Hän ei ottanut siellä kuvia. Pyysin häntä näyttämään kameransa. Siitä hän kieltäytyi. Hän sanoi, että saat luvan esittää etsintäluvan ennen kuin alat kameraani tarkemmin tutkimaan. Kun sanoin, että tuo herättää epäilyksiä, totesi Soranen, että siinähan epäilet, minä olen luontokuvaaja, ja ajoi tiehensä. Siis ihan paska esitys. Olisin joutunut tarraamaan häneen kiinni, jos

olisin väkisin ottanut kameran. En ole kuullut hänestä sen jälkeen. Tutkin vähän kuitenkin papereista mitä hänestä on meillä. Ei yhtään mitään. Hän on kolme kertaa elässään syyllistynyt ylinopeuteen. Ajanut kerran kolarin. Hän on siis aivan kunniallinen yrittäjä meidän papereissamme. 61-vuotias optikko. Harjoittanut liiketoimintaa Hämeenlinnassa pienen ikänsä. Eikä mitään lastenahdisteluun viittaavaa ole koskaan tullut esille. Kolmen lapsen isä itsekin, aikuiset pojat 34- ja 35-vuotiaat. Vanhempi on isänsä alalla myös optikkona pääkaupunkiseudulla ja nuorempi kirvesmies. Kumpikaan ei ole naimisissa. Lastenlapsia ei heiltä ole. Sen sijaan hänen nuorin lapsensa, tytär, Minttu Soranen, 15-vuotias koululainen. Vaikea on siis Soraseen kiinni päästä.

– No on. Eihän tuossa ole mitään mihin tarttua ja vähän ravistella.

– On sentään jotain, Tiina huomautti. – Soranen on ollut nyt kymmenen vuoden ajan poissa partioliikkeen toiminnasta. Sitä ennen hän touhusi koko aikuisikänsä partiojohtotehtävissä. On siis pyrkinyt tarkoituksella kontaktiin nuorison kanssa. Se, että hän lopetti nämä touhut 51-vuotiaana, on mielestäni tutkimisen arvoinen juttu, sillä päätös tuli niin äkkiä. En ole päässyt asiassa kovin pitkälle, mutta hän oli kesällä suuren jamboreen Ahvenanmaalla järjestelytoiminnassa aktiivisesti mukana, kunnes kaksi viikkoa

ennen leiriä löi hanskat tiskiinkin ja vetäytyi saman tien pois kokonaan koko partiosta.

– Siinä voi olla jotain, Jaana myönsi. – Tuollainen vanha partiolainen ei kyllä lopeta yhtäkkiä. Vaikka en minä tiedä, en ole koskaan ollut partiolaistyyppiä.

– Etkö, Tiina ihmetteli. – Sinähän olet varmasti erinomainen luonnossa selviytyjä.

– Saatan ollakin, mutta sellainen koti, uskonto ja isänmaa -touhu ei paljoa säväyttänyt kouluiässä. Eikä säväytä aina vielääkään. Kyllä tunsin joitain partiolaisia, mutta itse olin kiinnostuneempi jonkun mopon kyytiin pääsystä, pussikaljat repussa ja siitä luonnon helmaan.

Tiina myönsi, ettei hänkään ole ollut koskaan partion jäsen. – Mutta se ei johdu välttämättä siitä enkö olisi halunnut. Mutta harrastin jo taitoluistelua ja telinevoimistelua, niin en vain mitenkään ehtinyt.

– No, mitäs nämä muut kolme pinoa ovat? Kolme muuta tapaustako?

– Kyllä.

Tiina otti seuraavan pinon käteensä.

– Ajallisesti seuraava. Ahveniston tapaushan oli kesäkuun puolivälissä. Tämä on heinäkuun ekalta viikolta. Tuossa Lyseon vieressä, Maaherranpuistossa hätäantynyt nuori nainen, joka oli hoitolapsen kanssa

hiekkalaatikolla, soitti hätänumeroon ja kertoi, että puiston penkille oli tullut heidän lähelleen istumaan vanha ukko, joka kuvasi heitä. Oli kaunis kesäpäivä, joten sekä lapsi että hoitajat olivat hyvin kevyesti pu-keutuneita. Olin pyytänyt hälytyskeskusta ilmoittamaan myös minulle, jos tämänkaltaisia tulee. Kaahasin sinne. Olin itsekin varsin kesäinen, kun olin jo lähdössä töistä ja päällä oli kesäleninki. Keltaisella pohjalla sinisiä ja violetteja orvokkeja, oletko nähnyt sen?

– Jatka vain.

– Ajoin sinne puistoon. Jätin auton kirjaston viereen muutaman auton parkkipaikalle. Kävelin puistoon, näin iäkkään miehen istuvan penkillä, mutta menin suoraan hiekkalaatikolla touhuavan kaksikon luokse. Sanoin naiselle, että puhutaan nyt hiljaa, että minä olen poliisi, sinäkö soitit. Nainen myönsi. Hän sanoi olevansa ensimmäistä viikkoa hoitamassa pikkutyttöä. He olivat tulleet tähän leikkimään, kun omassa pihassa oli niin onnettomat paikat. Tuo ukko tuli heidän perässään ja nainen arveli hänen räpsivän kamerallaan kuvia. Otin heidän nimensä ylös ja kävelin ukon tykö. Sanoin, että näytäs kameraa. Hän sulki sen koteloonsa ja pisti taskuunsa. Sanoi minulle, että minun kamerani ei lähde tästä minkään likan mukaan. Näytin virkamerkkini ja sanoin olevani poliisi, en taskuvaras. Mies ojensi kameransa ja sanoi, ettei siinä paljoa olisi katsomista. Kysyin, että oliko hän kuvannut tuota leikkivää lasta ja tämän hoitajaa. Mies kiisti

jyrkästi ja kun tarkastin kameran kuvat, heräsi epäilyni, sillä kamerassa ei ollut yhtään kuvaa, ihan puhdas muistikortti. Kysyin oliko hän juuri vaihtanut muistikortin mutta hän kielsi. Eikä minulla ollut riittävästi syytä ryhtyä tekemään hänelle ruumiintarkastusta. Oli tyydyttävä tähän. Kysyin nimeä ja mies kaimoi lompakon esiin ja näytti ajokorttia. Koski, Peter, 69-vuotias, eläkkeellä oleva toimiupseeri. Kysyin häneltä, että miksi hän tiiraili kameran läpi. Hän kertoi keräilevänsä hämeenlinnalaisia näkymiä. Sanoin miehelle suoraan, että vaikea on uskoa. Ihmettelin ääneen, että on koko erikoinen keräilykohde, etenkin kun yhtään maisemaa ei ollut päätynyt kortille. Mies kertoi, että hänellä oli kyllä kotonaan satoja kuvia, mutta lapsia hän ei kuvaa. Joten mönkään meni sekini. Annoin korttini naiselle ja pyysin ottamaan yhteyttä mikäli tilanne toistuisi. Miehelle sanoin, että jos hälytys oli täysin väärä, niin olen pahoillani ja poistuin. Seuraava tapaus on vähän kesken. Täytyy ottaa tämä palaverissa esille. Elias Saario kertoi, että hänellä voisi olla tähän jotain lisättävää. Kysymyksessä on 24-vuotias Valto Lundgren. Kuten ehkä arvasit, on kyseessä tummempaa väestöä ja Elias kai tuntee tämän kundin jotenkin. Sain hälytyksen heinäkuun puolenvälin tietämissä. Olin taas juuri lähdössä kotiin, joten pääsin nopeasti autoon ja ajoin Katiisiin Katumajärven uimarannalle. Siellä yksi naisporukka paikallisia asukkaita lähistön kerrostaloista oli lapsineen uimassa. Siinä otti myös aurinkoa nuorisoporukkaa, jossa oli kaksi

tummaa kundia ja kaksi vaaleaa tyttöä. Naiset olivat sitä mieltä, että Valto oli kuvannut heidän lapsiaan. Kun menin paikalle ja esitin Valtolle asiani, poika ei antanut kameraansa vaan lähti pinkomaan karkuun. En viitsinyt lähteä juoksemaan perään, vaan kysyin tummalta veljeltä kaverin nimen ja mihin se juoksee. Kaveri kertoi Valton nimen mutta ei tiennyt mihin tämä oli matkalla. Rupesin sitten häntä tenttaamaan. Hänen nimensä oli Jani Humppinen. Ei osannut sanoa Valton valokuvausharrastuksesta mitään. Väitti, että näitä meidän tyttöjä oli kuvannut ja ehkä minuakin. Häilytyksen tehneistä rouvista paikalle hiissautui aktiivisin ja nainen väitti, että neljä lasta polskuttelivat alastomana rantavedessä ja Valto olisi hipsinyt sinne kameransa kanssa ja räpsinyt kuvia. No, otin kaikilta henkilötiedot ylös ja laitoin Valton hakuun. Seuraavana päivänä järjestyksen partio toikin Valton kuultavaksi. Kiisti kategorisesti kaiken. Kerroin, että olit todistajien mukaan kuvannut alastomia lapsia. Hän kielsi ja sanoi, että kamera oli kädessä mutta hän ei kuvannut. Sitä paitsi hän tykkäsi lapsista ja hän oli mennyt juttelemaan niiden kanssa ja blaa blaa blaa. Ei siinä sitten mitään. Rupesin vain miettimään, että tämähän leviää kuin virus Hämeenlinnassa. Näillä täytyy olla jokin yhteys. Ei voi olla sattumaa, henkilötkin ovat melko erilaisia.

– Totta. Sinä et koskaan nähnyt niitä Valton kuvia?

– En. Ei tässä ole vielä aineksia kotietsintään ja muuten Valto ei niitä näytä.

– Onpa jumissa. Mutta on vielä yksi nippu.

– Niin on. Tämän nipun takaa löytyy herra Ansh Hodyr. 54-vuotias syyrialaisyyntyinen ravintoloitsija, eli kebabinvääntäjä.

– Mistäs sinä hänet bongasit?

– Uimarannalta uimahallin takaa. Sama kuvio kaikilla. Hankkiutuvat paikkoihin, jossa on lapsia vähissä vaatteissa.

– Myönsikö mitään?

– Ei. Ei näyttänyt kuvia, sanoi, että jossakin kuvan reunassa voi näkyä ihmisiä, mutta hän oli kuvaamassa rantamaisemia. Meillähän ei ole tietenkään miehen rikosrekisteriä kuin viimeisen neljän vuoden ajalta. Ja se on puhdas. Mutta oli itse kohteliaisuus kun puhuttelin häntä rannalla. Ymmärsi kuinka kiusallista olisi, jos joku tällaiseen ryhtyisi. Toivotti menestystä ja lupasi tarjota pizzat, kun tulisin käymään. En ole vielä käynyt.

– Kukas hänestä ilmoituksen teki?

– Nuori pari. Oli tullut uimaan kaksi lasta mukanaan. 6- ja 8-vuotiaat pojat. Kaupungin järjestyssääntöjen mukaan alle yhdeksänvuotiaat saavat uida alasti yleisillä uimarannoilla. Pojat juoksivat munasillaan

veteen ja kurdi aloitti kuvaamiseen. Moottoriperä vaan surrasi, sanoi lasten isä, kun äijä kuvasi uimaan kirmaavia poikia. Kysyin kyllä isältä, että miksi et keskeyttänyt mokomaa touhua. Osoittautui nyhveröksi. Hän ei uskaltanut kovistella mokomaa isokokoista turkkilaisäijää. Totta oli, että poikien isä oli huomattavasti kevyemmän sarjan miehiä kuin tämä pizzamies. Oli kuitenkin esittänyt toivomuksen, ettei mies kuvaisi hänen lapsiaan. Mies oli sanonut, ettei kuvannutkaan ja jos joukkoon olisi päätynyt kuva lapsista, hän poistaisi ne. Äijällä oli järjestelmäkamera, jossa oli muistissa varmaan 500 valokuvaa. Pikkaisen niitä selasin eikä sieltä mikään varsinainen lapsiporno päälle puskenut, tosin oli siellä lapsiakin kuvissa muissakin kuin näissä uimarantaotoksissa. Vahingoksi sanoi ja kertoi ne poistavansa. Kuulosti minusta erittäin epäilyttävältä.

– Niin minustakin. Sama kuin tirkistelisi naisten pukukoppiin ja sanoisi pyyhkivänsä näkymän muististaan kotona. Jo kuvan ottaminen on rikos. Mutta yleisellä paikalla kuvaaminen ei ole rikollista.

– Ei niin. Kaksi lakia on tässä törmäyskurssilla. Missään lapsia ei saa kuvata tarpeettoman intiimisti väärin tarkoituksiin. Onhan kaikilla vanhemmilla varmaan alastonkuvia lapsistaan kansioissaan. Mutta tässä on kyse vieraasta ukosta. Mutta toinen laki koskee tätä yleistä ja julkista paikkaa. Siellä saa kuvata.

Jaana teki ääneen yhteenvetoa. – Meillä on siis neljä miestä. Kolme viisikymppistä ja yksi nuorempi kundi. Kolmea eri rotua. Ja melko yhteneväiset harrastukset. Valokuvaaminen uimarannoilla. Ei nämä sattuman piikkiin mene.

Tiina oli samaa mieltä. – Olen koko ajan ollut sitä mieltä, että jokin kuvio on tässä. Mennään palaveriin esittämään asia Maurille ja jos Elias samalla täydentäisi tietojamme.

Naiset kulkivat kengät kopsuen taas kahvinkeittimen kautta yhteiseen palaveritilaan, jossa muut olivat läsnä Eliasta valitettavasti lukuun ottamatta. Simo kertoi päättävänsä ravintolapahoitpitelyn tutkimukset ja saattavansa aineistot syyttäjälle jo tänään. Nuori nainen oli painanut toista turpaan ravintolan vessassa.

– Ja sehän on sopimatonta käytöstä. Etenkin kun toinen löi leukansa lavuaarin reunaan niin että yksi hammas katkesi ja tuli iso haava. Pahoitpitelysyytteen saa toinen likkapolo.

Jelena kertoi lähinnä järjestäneensä arkistoja. Ei ollut saanut mitään niin kevyttä, johon vielä kykenisi tutkittavakseen ison mahansa kanssa. Samassa Elias astui neuvottelutilaan. Hän pahoitteli myöhästymistään.

Ylikonstaapelit Tiina Raikas ja Jaana Lindegren tekevät yhteistyössä ison tutkimuksen, jonka aihe väkisin ravistelee kokeneenkin rikospoliisin sielua. Naisten yhteistyöllä saatetaan kuitenkin loppuun tämäkin viheliäinen projekti.

